

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 11 december 2017
Betreft Verzoek reactie op brief over het gebruik van neonicotinoïden in relatie tot insectensterfte

Ons kenmerk

DGAN-PAV / 17179038

Geachte Voorzitter,

Hierbij bericht ik uw Kamer naar aanleiding van uw verzoek van 8 november 2017 met het kenmerk 2017Z14037/2017D31439, om een reactie te geven op de brief van Experimental Toxicology Services Nederland BV (ETS) van 22 oktober 2017 inzake het gebruik van neonicotinoïden in relatie tot insectensterfte.

In de brief wordt opgeroepen om de aangenomen moties van het lid Ouwehand (Kamerstuk 27 858, nr. 125 en nr. 155) voor een algeheel verbod op de neonicotinoïden ten uitvoer te brengen. Hierover is uw Kamer op 17 april 2014 geïnformeerd (Kamerstuk 27858, nr. 264), waarbij is aangegeven dat de moties vanuit juridisch oogpunt niet uitvoerbaar zijn.

Verder wordt in de brief van ETS gerefereerd aan de publicatie *The systemic insecticides: a disaster in the making* (Tennekes, 2010). Dit onderzoek is, waar relevant, meegenomen binnen de Nederlandse herbeoordeling van neonicotinoïden in 2011. Hierover is uw Kamer op 14 juli 2011 geïnformeerd (Kamerstuk 32372, nr. 57).

Daarnaast wordt in de brief gerefereerd aan het Duits-Nederlandse onderzoek over de sterke achteruitgang van insecten in Duitse natuurgebieden (Hallmann et al. 2017). Dit onderzoek bevat zorgelijke informatie. Ik wil eerst een goed beeld krijgen van de Nederlandse situatie: teruggang, oorzaken, mogelijke oplossingen, samen met de betrokken organisaties. Ik zal hier vervolgens ook samen met andere partijen naar handelen. Hierover heb ik uw Kamer op 20 november 2017 geïnformeerd (Kamerstuk 33576, nr. 117).

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit